

علوم و فنون ۱- پایه دهم

سوالات متن درس و پاسخنامه

کانال تخصصی "علوم و فنون ادبی"

@tarighatoloumvafonoun

مقدمه

کتاب علوم و فنون ادبی از درس‌های تخصصی علوم انسانی دبیرستان است. یکی از راه‌های یادگیری هر درس، درک و فهم جزییات و نکات مهم دروس می‌باشد. طرح پرسش از متن درس توسط دبیران و دانش‌آموزان محترم کاری زمان‌بر در کلاس یا منزل است. البته مطمئن هستیم که با سلیقه‌های متفاوت سوالات گوناگونی طرح خواهد شد. لذا برای کمک به امر آموزش و یادگیری بهتر، از متون دوازده درس کتاب علوم و فنون دهم پرسش‌ها طراحی شده و در فصل دوم پاسخنامه سوال‌ها آورده شده است. امید که دانش‌آموزان عزیز با آسودگی و با هدایت دبیران ارجمند به تمرین و تکرار بیشتر بپردازند.

دبیر ادبیات فارسی ناحیه ۲ همدان

فاطمه حجه فروش

فصل اول

سوال های متن درس یکم - مبانی تحلیل متن (علوم و فنون ۱)

- ۱- متن را با ذکر مثال توضیح دهید. (خودارزیابی)
- ۲- کتابها چه نوع متنهایی به شمار می آیند؟
- ۳- در کتاب علوم و فنون مقصود از متن چیست؟
- ۴- یکی از آسانترین و کاربردیترین شیوهها در بررسی و تحلیل متن چیست؟
- ۵- آثار مکتوب ادبی به چند بخش تقسیم می شود؟ نام ببرید.
- ۶- در بررسی و تحلیل متن به چه نکاتی باید توجه کرد؟
- ۷- نخستین گام موثر در رویارویی با متن چیست؟
- ۸- در خوانش شعر به چه نکاتی باید توجه کرد؟
- ۹- لحن شعر (به دام افتاد روبهی سحرگاه) ص ۱۳ کتاب چگونه است؟
- ۱۰- نکات زبانی شعر (به دام افتاد روبهی سحرگاه) را شناسایی و استخراج کنید.
- ۱۱- نکات ادبی شعر را شناسایی و استخراج کنید.
- ۱۲- نکات فکری شعر را شناسایی و استخراج کنید.
- ۱۳- نتیجه گیری و نوع شعر را بیان کنید.
- ۱۴- قدیمیترین انواع طبقه بندی در کجا صورت گرفته است؟ (پاورقی)
- ۱۵- انواع ادبی در یونان باستان را نام ببرید. (پاورقی)
- ۱۶- تقسیم بندی یونانیها مبتنی بر چه بود و چه جنبه ای داشت؟ (پاورقی)
- ۱۷- در متن کتاب ص ۱۶ و ۱۷ نکات زبانی نثر را شناسایی و استخراج کنید.

۱۸- در متن کتاب ص ۱۶ و ۱۷ نکات ادبی نثر را شناسایی و استخراج کنید.

۱۹- در متن کتاب ص ۱۶ و ۱۷ نکات فکری نثر را شناسایی و استخراج کنید.

۲۰- نتیجه گیری و نوع نثر را بیان کنید.

فصل دوم: پاسخنامه

پاسخنامه سوال متن درس یکم (فنون ۱)

۱- متن هر چیزی است که ذهن ما را به پویایی درآورد. متن شنیداری: صدایی که می شنویم / متن بویایی: بوی غذا یا گل را استشمام می کنیم / متن دیداری: کتابی که خوانده شود / متن لامسه: هر چیزی که لمس می کنیم /

۲- کتابها متن دیداری هستند. اگر خوانده شوند به آنها متن شنیداری یا خوانداری می گوئیم.

۳- آثار شعر و نثر فارسی

۴- زبانی - ادبی - فکری

۵- دو بخش الف) شعر ب) نثر

۶- خوانش / شناسایی و استخراج نکات زبانی / ادبی / فکری / نتیجه گیری و تعیین نوع

۷- خوانش دقیق متن

۸- (پیش از خوانش) نگاه کلی به متن / کشف لحن و آهنگ /

خوانش یک باره و بی گسست متن (برای ارتباط طولی و فهم محتوایی)

۹- لحن روایی - داستانی

۱۰- وجود واژگان کهن مثل گازر - نمی یارست / کمی واژگان غیر فارسی / کاربرد شبکه معنایی:

حیله، داستان، تزویر، دام - دل، زبان، دندان، گوش / ترکیب سازی مثل: روبه باز - حیله سازی /

کاربردهای تاریخی دستور: مرده کرد - نمی یارست - کم انگاشت - به کار آیدهمی / زبان شعر

ساده / جملهها کوتاه: به دام افتاد. به روبه بازی اندیشید / ساختمان ساده بیشتر کلمات مانند: دام،

روباه، صیاد، گازر، گوش، دل، زبان

۱۱- قالب شعر مثنوی (هر بیت قافیه جدا دارد) / کنایه: ترک غم گرفتن - دم نزدن - جهان بر چشم

او شد تیره / تشبیه و مراعات نظیر: بجست از دام، همچون از کمان تیر

۱۲- جایگاه با اهمیت دل / نتیجه گیری عرفانی که دل خانه و جایگاه خداوند است.

۱۳- ظاهر شعر ساده، محسوس و عینی اما نتیجه پایانی ذهنی و معنوی است / داستانی / تعلیمی

۱۴- یونان باستان

۱۵- حماسی، غنایی، نمایشی، تعلیمی

۱۶- مبتنی بر شعر و جنبه محتوایی

۱۷- کاربرد کهن واژگان اشتر، شاخ، بنگریست، نتوان دانست / جمع موش با ان: موشان / بگسست

در معنی بریده شد. شکست / شهید در معنی غسل / قاتل در معنی گُشونده برای غیر انسان /

جدانویسی نشانه منفی ساز فعل: نه اندیشید(نیاندیشید) / را به معنی برای: خلاص خود را طریقی

می جست / زنبورخانه به معنی لانه زنبور / جمله‌ها کوتاه و قابل فهم

۱۸- مراعات نظیر: شهید، شیرینی، چشیدن، زنبور، حلاوت / تضاد: سیاه و سفید، پا و سر، سر و

قعر، اندک و بسیار / تمثیل برای بیان غفلت انسان

۱۹- شریف بودن انسان(نگرش+) / گرانبهایی عمر / هوشیاری، پرهیز از خوشی‌های زود

گذر(نگرش-)

۲۰- نگاه خوش بینانه به انسان / قدرلحظات عمر را دانستن / حفظ هوشیاری، گرفتار غفلت

نشدن / سعادت راستین کسب خشنودی خداست / تعلیمی یا اندرزی